

tíðindablaðið sosialurin

Blaðfólk:
Hegni Djurhuus
Ábyrgdarblaðstjóri: Randi Jacobsen
Jan Müller

Útgevandi:
P/f Sosialurin
Fyrirskjótari:
Krisjan Dahl
Ljósmyndari:
Kalmir Lindenskov
Uppseting:
P/f Sosialurin
Prent:
P/f Pressan 1981

Telefon:
118 20
Telefax:
147 20
Bústaður:
Argjavegur 26
Argir
Postadressa:
Postsmoga 76
110 Tórshavn

oddagrein

Fólkaflokkurin og Skála Skipasmiðja

NÚ fólkaflokkurin er komin til valdið í hesum landi, er ikki bert rætt — men tað er skyldan hjá okkum øllum — at hava eitt vakið eyga við øllum, sum hesin flokkur fyrirtekur sær. Nú hesin flokkur er settur at stýra landinum komandi fjóra árin verður tað tí eisini ein av okkara uppgávum at fylgjast við í øllum tí, hann fyrirtekur sær — eisini aftanfyrir leiktjöldini.

TAÐ er ikki eiti á sum Atli Dam, leiðari javnaðarflokksins, fær av at vita í stjórnarblaði fólkaflokksins. Tað er einki nýtt, at Føroya lægmaður gjøgnum meira enn 14 ár í blaði fólkaflokksins er fyri fúlastu álopum, ið nakar einstakur persónur hevur verið fyri í føroyskari søgu. Tá tað ráddi um at vinna sær onkra hissini atkvøðu í evsta tíma áðrenn valið lögdu fólkafloksmenn saman ráð, og tað sum kom burtur úr, var at Atli Dam varð skildur brennivínssmuglari o.l.

HÓAST fólkaflokkurin fekk ynski sitt uppfyllt — hjálptur av tjóðveldisflokkinum — at fáa avgerandi orðið í Tinganesi, so hevur flokkurin ikki skift taktikk — framvegis eru tað Atli og onnur javnaðarfólk, sum verða brúkt til skjótiskivu. Tað einasta, sum nú er vordíð broytt, er at bráðliga eru tjóðveldisfólk, sum eisini hava stýrt hesum landi seinastu fjóra árin, friðhalgað.

ATLI Dam og javnaðarflokkurin fáa alla skyldina fyri, at Skála Skipasmiðja nú stongdi — at 150 fólk missa arbeiði og at 230 milliónir fara fyri skeytið. Hetta er hin fyrsta stóra upptøkan hjá nýggja landsstýrinum eftir ta vanlukku, sum hendi í Føroyum, tá Atli Dam og javnaðarflokkurin fyri fjóra árum síðani útilokaði fólkaflokkinn frá allari ávirkan í føroyskum politikki, skrivur fólkaflokksblaðið.

VIDARI skrivur blaðið í oddagrein, sum verður prentað tveir ferðir í fylgjandi bløðum, at landskassin

missir 230 mill. kr. í veðhøldum til skipasmiðjuna og heldur fram: ... so leiðis spenna teir vinstrahall almenna hestir fyri búskaparvognin við tí endamáli at kunna brúka búskapin til egið politiskt gagn, almennar starvsetanir, vinnuligar útbyggingar og eina vanskeplán av øllum samfelagnum í sosialismunnar bilæti. Leparnir, sum hanga við eina líka líkvidið, eru óteljandi, og fjóra líkviditorar fáa arbeiði fleiri ár fram. Aðrar fyrirtekur verða drignar við í fallinum, bæði á skuldara- og ognarsíðuni, skrivur flokksstjórnarblaðið.

TAÐ er nógv fyri at hoyra hetta av fólkaflokksmunn. Heldur áttu tit at tagt. Ikki gretta tit eitt orð um, hvi tað m.a. stendur illa til á Skála Skipasmiðju, nevnliga tí at tað eru feløg og einstaklingar, sum ikki vilja gjalda tað teir skylda. Tað er eydnast Sosialinum at fáa upplýst at millum hesar skuldarar er eingin mæteri enn sjálvur figgjarnvevndarformaðurin, Svend Áge Ellefsen, fólkaflokksmaður um ein háls.

TÁ nú Atli Dam verður lagdur undir at hava ábyrgdina av allari vanlukku á Skála, hvi so ikki eisini nevna teir, sum veruliga skylda pengar.

TAÐ verður áhugavert komandi dagarnar at frætta, hvørjir aðrir fólkafloksmenn skylda pening í Skála Skipasmiðju, nú flokkur teirra sigur og ger sær dælt av, at Atli Dam & javnaðarflokkurin hava skyldina av at skipasmiðjan stongdi. Tað verður eisini áhugavert at siggja, hvat líkviditorarnir hava í hyggju í sambandi við hesar skuldarar. Og hvussu man tað verða, tá Skála Skipasmiðjan aftur fer at koma á bórðið hjá figgjarnvevndini. Man tað tá verða sami tingmaður fólkaflokksins, sum fer at gera av, hvørja lagnu hetta arbeiðsplássid skal fáa!

jamú

»Ein flokk, eitt samfelag, ein leiðara?«

Uppundir valið varð skrivað nógv um hvussu nógv einstaklingar, persónar, høvdu at siga í føroyskum politikki, í mun til politiskar hugmyndir og stevnuskráir. Summir flokkar vildu ikki samstarva við aðrar av tí at onkur valdmikil persónur hevði hesi ella hesi persónligu sjónarmið sum ikki altíð høvdu nakað við stevnu flokksins at gera.

Tað er nú ikki nakað nýtt, at føroyingar hyggja meiri eftir persónum enn eftir politikki. Fólk hava altíð sett sín kross eftir hvat foreldur teirra valdu, hvønn tey voru í familju við, ella nú í seinastuni hvør ið er fittastur í samkomum, øklubbum ella við at hjálpa einstaklingum privat. Stutt sagt kann sigast um føroyska samfelagið, at tað er eitt persóns-stýrt meir enn eitt politiskt stýrt samfelag. Vít kundu eins væl — sum eitt nú í Sovjettstældinum — havt ein flokk og so latið fólk valt persónar í stjórn hansara á vana- og kenningargrundarlagi og latið hesar persónar stýrt samfelagnum búskaparliga og samfelagsliga annars. Eitt land — ein flokkur — eitt sameint fólk! kundi verið rakstrarropið hjá hesum flokki.

Hvi halda áfram at spjæða seg og kalla seg »tjóðveldis« »sjálvstýris« »sambands«-ella javnaðarflokkar (og nú Guð náði meg eru tað nakrir sum vilja taka patent uppá tað at vera »kristiligrir«, vónandi verða teir fyrigivnir á evsta degi). Hesi heiti siga onki um virksemd hjá teim persónum sum mynda hesar flokkar. Til eru »sjálvstýrismenn« sum vilja meira samband enn »sambandsmenn«, og »tjóðveldis«-hugsanin er frá upphavligu tjóðveldishugsjónini broytt til at »yvir-taka« eitt sindur av politistum og onnur smáting. Innan tann flokkinn finst alt líkervið av politiskum folki, frá stókk-konservativum til onkrar rabiatar nationalistar og so onkur naivur sosialistur sum dreyr heldur tí at gomlu hugmyndir Erlends og annara kunnu fremjast innan henda fullkomiliga litleysa og meningsleysa flokk, sum fullkomiliga hevur mist sína funktión við teim nissum sum mynda hann í dag og taka lógvatak saman við Óla Breckmann og hansara sveinum. Men tað er ikki

tann einasta broyting sum farin er fram innan henda flokk, sum eftir stevnuskránni átti at arbeitt fyri einum sosialistiskum tjóðveldi, men í veruleikanum er henda stevnuskrá so gulnað, at hon neyvan kann kopierast aftur í pettum sum oddagreinir í flokksblaðnum, tá blaðstjórin er blivin tørrur fyri hugmyndir.

»Vinstra-høgra« hevur heldur ikki nógv at siga í dag. Hetta er gamalt hugtak frá enska parlamentinum, har nakrir minni konservativir enn hinir av tilvild høvdu sessar til vinstru. Og danski flokkurin »Venstre« er í dag høgraflokkur, fyri ikki at tala um »radikale venstre«, sum eftir navnum at døma átti at umboðað ta reinu kolvelt-ing, men í dag er borgaraligt kitt, eins og smáflokkarnir í Føroyum.

Orðið »fólkaflokkurin« er nú so »ófórlíktandi« sum tað kann vera. Tað sigur bara, at talan er um flokk fyri fólk, og ikki gæs, dunnur ella seyð. So innan tann karmin kann alt trivast. Tað tráugda orðið »frælsi« verður nógv nýtt innan henda flokk. Hetta orð er líka nógv misnytt sum orðið »fólk«. Øll vilja »frælsis«, og øll siga seg umboða »fólkið«. Ti eru hesi hugtøk eisini meningsleys í dag.

»Javnaðar«-flokkurin, jú — tað er jú ein partur av altjóða sosialdemokratisku rørsluni. Hon hysir sum kunnugt øllum møguglum drasli frá borgaraligum til ljósareyðar idealistar sum halda at tað ber til at hava kapitalismu kryddaða við onkrum »menniskjansligum« glasuri. Innan henda flokk í Føroyum trivast eisini øll møguglig sløg av persónligum meiningum. Tað er ikki neyðugt at fara suður til Tvøroyrar at leita eftir hvørt spurningurin innan henda flokk meir er persónar ella politikkur.

Sambandsflokkurin er kanska tann mest erligi. Hann vil samband, og so vita vit tað. Hvát hann ætlar at brúka tað til, vita vit minni um. Tað veldst aftur um teir einstaklingar sum fáa valdið í flokkinum.

Ti er hann ikki so ólikur tjóðveldisflokkinum. Ti hvør vil hava tjóðveldi gjøgnum ein flokk, sum ikki torir at siga hvat hann skal brúka hetta tjóðveldi til? Hvát slag av samfelagi? Skal tað vera eitt tjóðveldi saman við Óla Breckmann, so haldi

eg at mangur loysingamaður aftrar seg við at taka loysing og heldur vil samband við annað land, sum hóast alt neyvan hevur soverðnar menn við roðrið.

So tað undrar meg ikki, at teir flokkar, sum í dag hava tikið lógvatak saman um landsstýri, hava gjørt tað. Ti í veruleikanum kundu allir flokkar í Føroyum farið saman í eitt stórt landsstýri (tað hevði so verið »sterkt«!) tí stevnuskráir hava í dag onki at siga, og flokksbytið er meir tilvildarligt og persónligt enn politiskt.

So niðurstøðan, eg komi til, má vera, at tað skilabesta føroyingar kundu gjørt í framtíðini hevði verið ein einflokkskipan, har fólk — eins og veruleikin er í dag — valdu persónar og ikki flokkar. Tann stóri »flokkurin« kundi so bæði styðjað áhugamal arbeiðsflokksins og »vinnulivsins«, bæði viljað »samband« og »tjóðveldi« og yvirhøvur bara styðjað alt »gott« fyri Føroyar yvirhøvur. Ti hetta er veruleikin í dag, flokksbytið er bara káva-lótir. So sluppu vit eisini undan at brúka so nógv papír til kegl millum »andstöðu« og »samgongu«. Og oddagreinin í Sosialinum kundi farið at snú seg um annað enn persónin Óla Breckmann, og vit øll livað í satt og semju. Vit eru hóast alt ikki í fleiri enn íbúgvarnir í Roskilde.

Douglas Pauli Glibre

- * Bókhald
- * Grannskoðan
- * Roknskapur
- * Ráðgeving

Avgreiðsla:
Mán.-fríggj: kl. 8.00-17.00

Pf. SANDOYAR
BÓKHALDSVIRKI
tlf. 61376 - 210 Sandi